

Amerikai detektiv üldözi Kopinicsot.

(A Szege budapesti tudósítójától.) A száznegyvenmillió sikkasztója árkon-bokron tul van, a rendőrség — az első hibák után — a legnagyobb körültekintéssel és apparátussal hajszolja Kopinics Jenőt — és pozitív nyom egyelőre nincs. Így áll ma a rendőrségtől furfangos módon kicsalt és elsikkasztott száznegyvenmillió ügye, amely nem közönséges sikkasztási bűntény, mert hiszen részben a rendőrség kezéből került a pénz Kopinics kezébe, részben pedig az állam tulajdonát képezi a száznegyvenmillió.

Tegnap kissé lehangoltság uralkodott a budapesti főkapitányságon, míg ma már bizakodással szemlélik az eseményeket, elsősorban azért, mert a *Hitelbank áldozatokat nem kimélve, ma megbizta Krón Gyula amerikai elsőrendű detektívvel a bűntény kinyomozásával.* Krón magyar származású, de már régen kivándorolt Amerikába, ahol a newyorki rendőrség tagja és nem egyszer már a *legfényesebb eredményeket ért el különböző bűntények tisztázásában.* Krón most vélellenül Budapesten tartózkodott és így egészen kapóra jött. Neki teljesen szabad mozgási szabadsága van, vizumai is rendben vannak, azért autón *Szolnokon és Gyulán keresztül üldözőbe vette Kopinicsot.*

Krón a magyar rendőrségtől teljesen függetlenül dolgozik és most az a helyzet, hogy *három magyar detektív és Krón Gyula hajszolják Romániában Kopinics Jenőt.*

Ennél a szokatlanul nagymérvű sikkasztásnál érthetetlen okokból egy-két súlyos hiba történt már az első percekben a detektívek munkájában, néhol maguk a hatóságok voltak azok, akik hátráltatták a detektíveket munkájukban. Így Kecskeméten az egyik rendőrszem feltartóztatta a detektívek autóját és hiába mutatták elő a főkapitány nyílt parancsát, hiába igazolták magukat: *a rendőr kényszerítette az autót, hogy menjen be a városházára.* Itt azután néhány perc múlva tovább engedték őket ugyan, de ezáltal *rengeteg időt és távolságot nyert Kopinics.* Furcsa dolog ez, hiszen Kecskemétre is megérkezett idejekorán a budapesti főkapitányság elfogató parancsa, még sem tartóztatták fel az autón elrobogó „dr. Balázs” urat, aki nyugodtan érkezett meg Békésgyulára, — sőt ott egy rendőr volt az, aki átsegítette őt a határon. Hiába való ezután a tulzott óvatosság, a detektívek föltartóztatása, — *kétségtelen, hogy egyes kisebb vidéki rendőrségnek tapasztalatlansága és lassúsága az oka annak, hogy Kopinics Jenő jótul könnyedséggel menekülhetett el a jegyintézet millióiával.*

A nyomozás mai stádiumáról ma reggel tetek jelentést *Andréka* Károly detektívönöknek azok a detektívek, akik visszaérkeztek Békésgyuláról. A detektívek jelentése szerint Kopinics tegnap hajnalban érkezett meg Kisjenőre, ahol egy paraszttól egy ezer leiest vásárolt és vadonát új 25.000 koronásokkal fizetett. Egy másik jelentés szerint *ma reggel állítólag Aradon látták Kopinicsot, ahol ötvenmillió magyar koronáért akart egy bankban román leit vásárolni.* A rendőrség azt gyanítja, hogy a sikkasztó Temesvárra utazott, ahol egyik nagybátyja lakik. Ezért a román hatóságokat ma reggel táviratban arra kérte a főkapitányság, hogy fokozottan tartsa szemmel Temesvárt, míg a magyar detektívek odaérkeznek.

Ma délelőtt 11 órakor jelentkezett a főkapitányságon az a fiatalember, akinek lakásán járt Kopinics közvetlen elutazása előtt. A fiatalembert, *Darvay László* főhadnagyot azonnal *Andréka* Károly detektívönök elé vezették, aki előtt elmondotta, hogy *barátja Kopinicsnak, de három hónapig nem látta, szombaton azonban jelentkezett nála és kérte, hogy azonnal menjen vele.* Akkor kocsiba ültek és a Gerbeaudhoz hajtottak, ahol Darvay hosszú ideig várakozott Kopinicsra, míg visszajött. Amikor a sikkasztó egynegyed 1 órakor nevető arccal érkezett vissza, örömmel ujságolta, hogy nagybátyja kiadta örökségét és az már itt is van a kezei között. Ezután Darvay lakására mentek, ahol Kopinics átöltözött a főhadnagy *kék* ruhájába, míg közben Darvay Kopinics megbízására egy sárga bőrtáskát vásárolt. Ebbe a táskába tette be azután az orvostanhallgató a vadonát új

huszonötezer koronásokat. Ebből *tízmillió koronát átadott Darvaynak,* azzal, hogy hárommillióval játszon a tőzsdén, hétmilliót pedig adjon át Kopinics Irénnek — a sikkasztó hűgának —, aki nála tíz nap múlva jelentkezni fog. Ezt azzal indokolta meg Kopinics, hogy örökségéből juttatni akar valamit hűgának is. Ezután átadott még vagy másfélmillió koronát Darvaynak a „költségek fedezésére.” Darvay elmondta még, hogy Kopinics már régebben említette neki az örökséget, úgy hogy ő teljesen gyanútlanul teljesítette barátja kérését, hogy rendeljen számára autót a Király-garageban, mert ő így akar elegánsan elutazni.

Találkozni fog Baldwin és Poincaré.

Az *Echo de Paris* londoni tudósítójának jelentése szerint *Baldwin* és *Poincaré* találkozásának kérdését mind konkrétebb formában tárgyalják. Hivatalos lépés ebben a tekintetben eddig nem történt.

A *Le Journal* jelenti Brüsszelből: A miniszterek egyhangulag hozzájárultak ahhoz a választervezethez, amelyet *Poincaré* a londoni memorandumra adni szándékozik és megvannak győződve arról, hogy a tervezetet a parlament is elfogadja. Valószínűnek tartják azt is, hogy a választ még a kormányválság megoldása előtt elküldhetik.

A márka újabb árzuhanásáról, amely nem

A rendőrség emberei ma délben Darvay vallomása után *meg is találták a tízmillió koronát* a Macher és Rosner cégnél, ahol Darvay letétbe helyezte az összeget. Jelenleg tehát a száznegyvenmillió koronából *tizenegymilliókétszáz ezer korona visszakerült az állam tulajdonába,* miután Darvay átadta *Andréka* detektívönöknek azt az egymilliókétszáz ezer koronát is, amit a „költségek fedezésére” adott át neki Kopinics Jenő.

Most tehát Krón Gyula amerikai detektív és a magyar államrendőrség már csak *százhuszonnyolcmilliónyolcszáz ezer korona* után hajszolja azt az embert, aki a rendőrséget lopta meg...

jött váratlanul, tegnap este zárlati árfolyama 147000, sokat irtak a mai londoni lapok. Kutatják az okát és a *Times* arra a következtetésre jut, hogy Berlinben, Brüsszelben, Bécsben, Varsóban és ahol nagyobb tömegben van márka, igyekeznek tőle szabadulni, minden pénz angol sterlingbe szeretne menekülni. Más lapok azt írják, hogy a franciák azt az 500 milliárd papírmárkát, amit a ruhvidéki területen a német birodalmi bankfiókoknál és a megszállott iparvállalatoknál lefoglaltak, néhány napig tömegekben dobták a piacra Newyorkban legutóbbi hét utolsó napján, hogy megadják a kegyelemadókat a német valutának.

Sülyed a kulturpalota.

(A Szege tudósítójától.) Ez a vészkiáltás szerű cím — sietünk megnyugtatni az olvasót — nem azt jelenti, hogy a Rudolf-téri palota hatalmas oszlopai szemlátomást sülyednek a mélység felé, mint mondjuk a *Titanic*, amikor találkozott az oceánon a jéghegygel. De azért mégis sülyed a kulturpalota, a sülyedés alig néhány vonalnyi ugyan, de apró elváltozásokat már is okozott a falakon, az ablakokon. Valami titokzatos erő garázdálkodik mostanában a város alatt. Mozgásuk lassu, de alattomos és veszedelmes. A büszke emberi építmények rémülten roskadnak meg minden ilyen titokzatos megmozdulásra, mint ahogy megroskadt a megdönthetetlennek vélt védőöbítés, a kereskedelmi iskola előtt, a Tisza partján és azóta nem volt emberi erő, amely meggyógyíthatta volna a Stefániának azt a visszataszító sebet és elrendezte volna a deformálódott téglasorokat. Lehet ugyan, hogy nem az emberi erő a gyöngye, hanem az akarat nem elégséges. Ujabb megroskadt az ujszegedi Bertalan-emiék, karcu oszlopa néhány fokkal közelebb hajolt a vízhez. Hogy mikor kezdődött ez a lassu elmozdulás, azt senki sem tudja, mert senki sem látta, de azt sem tudhatja senki, hogy meddig tart, mikor állapotodik meg.

A napokban a kulturpalotában jártunk és — ki tudja, hányadszor — végig élveztük ezt a kincses házat, amely ennek a közömbös városnak talán a legfontosabb kulturintézménye. „A maguk városa — mondotta egyszer valaki — nem érdemelné meg, hogy az idegen kétszer meglátogassa, mert minden látnivalója másodszori látásra már unalmassá válik, de van egy intézményük, a kulturpalota, amely mindig új szépséggel ajándékozza meg az embert”. Ebben a ránk nézve nem éppen hízelgő megállapításban nagyon sok igazság van. Ahogy végigjártuk a termeket, felhívták a figyelmünket arra a veszedelmes tünetre, amelyből a hozzáértő szakemberek kétségtelen bizonyossággal megállapították, hogy a kulturpalota sülyed. Az épület baloldali szárnyának a Rudolf-térre néző emeleti ablaka teljesen deformálódott, a téglalap alakú falnyílás tökéletes romboiddá változott. Az ablaknál keskeny falrepedés kezdődik, amely végigvonul a mennyezeten, keresztül megy a szemközti ovális ablaknyíláson — ez is szabálytalan alakot vett föl — és aztán több irányban elágazik. A repedést és az ablaknyílások deformálódását csakis az épület egyik részének sülyedése okozhatta. Néhány nap előtt négy tagu szakértői bizottság hivatalosan megvizsgálta az épületet és mindenben igazolta ezt a fellelést. Megállapították, hogy az épület egyik része néhány vonallal tényleg sülyedt. A sülyedés oka bizonytalan, illetve nem állapítható meg kétségtelen bizonyossággal. Valószínű

azonban, hogy a talajviz lazította meg az muzeum alatti homokréteget és az épület hatalmas vasbeton alapja így mozdult ki eredeti állásából. Az elmozdulás momentán nem veszélyes és ha nem folytatódik, nincs óvintézkedésre sem szükség. Erre azonban vajmi kevés remény van, sőt több, mint bizonyos, hogy idővel tovább sülyed a kulturpalota beton alapja, mert hiszen a talajviz csak úgy önmagát nem változtatja meg lefolyásának eredeti irányát, hanem tovább lazítja a könnyen lazítható homokréteget. Arra természetesen nem is gondolnak a torony alatt, hogy a katasztrófát egyszer és mindenkorra elhárítsák, mert hiszen ez az óvintézkedés talán tízmilliót is felemésztené. Pontos mérésekkel és számításokkal meg kellene előbb állapítani a sülyedés sulypontját, azután azon a helyen, mélyen a beton alap alatt, helyre kellene állítani a megmozdult talajt. De hát tízmillió kellene ehhez a munkához, tízmillió pedig nem terem minden bokorban, különösen Szege város bokraiban nem és így várakozó állápontra helyezkedik a város hatósága.

A kulturpalotát a fizikai sülyedése mellett másfajta sülyedés is fenyegeti. A muzeumbarátok adományain kívül alig kap valami támogatást, a könyvtár így nem tarthat lépést az idők mulásával, a gyűjtemények hiányosságai is hiányosságok maradnak. De akad még más baj is a muzeum körül, még pedig olyan baj, amely pusztulással fenyegeti a gyűjteményeket. A Rudolf-térnek a muzeum előtti részén ugyanis, ahol rendkívül nagy a kocsiforgalom, hatalmas darabon hiányzik az aszfalt. A kocsik és a szél fölverik a finom port, az rászáll a kényes gyűjteményekre és lassan-lassan elpusztít mindent. Így sülyed Szege város egyetlen büszkesége a szó mindenféle értelmében, lassan elvész az az érték, amit az elődök és néhány hangya szorgalmu, lelkes kultürember hosszú évtizedeken keresztül összegyűjtött ott, a korinthusi oszlopok körül. (r. ó.)

— KÜLFÖLD. Massaryk julius közepétől augusztus végéig a kistapolcsányi kastélyban szándékozik üdülni és ott akarja fogadni a szerb és román király látogatását. A kastély rendbehozatalát és renoválását már megkezdték. — Az amsterdami dalosversenyen a versenydíjat a budai daloskör nyerte meg, a többi díjakat német, lengyel és belga egyesületek vitték el. — A német birodalmi gyűlés mindhárom olvasásban elfogadta a német birodalom és az Ukrania, Fehér-Oroszország, Georgia és Örményország szovjetköztársaságokkal, valamint a távol Kelet szovjetköztársaságával megkötött egyezményről szóló törvényjavaslatot. — A román királyi pár szerdán utazik el Varsóba, ahová Bratianu miniszterelnök és Duca külügyminiszter kíséri. — A francia kamara 357 szavazattal 200 ellenében elhatározta Poincaré pénteki beszédének és 348 szavazattal 193 ellenében annak a napirendnek kiakasztását, amellyel a vita véget ért.